

DANS!

Mireille Geus

DANS!

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Mireille Geus verschenen bij Lemniscaat

Virenzo en ik | Big | Naar Wolf

De ogen van Sitting Bull | Joe en ik

Mijn dagen met niets | Met de wind mee |

Schatkamer | Lava | Te klein | Papa, ik mis je

Mama, ik mis je

De auteur ontving voor dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Tweede druk, 2024

© 2018 Mireille Geus

Omslag: Marc Suvaal

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2018

ISBN 978 90 477 1044 8 | NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier.

Voor Hanna, mijn geweldige dochter.

Ik wens je talent zijn eigen weg toe!

HET BEGIN

De eerste die ik ooit zag was mijn vader. Ik werd geboren, meteen daarna in een zachte roze handdoek gestopt en hup in de armen van mijn vader gelegd. Daar lag ik, in zijn sterke armen, tegen zijn enorme borst aan, naar hem kijkend. Naar zijn zwarte haar, zijn diepliggende grijsblauwe ogen, zijn kaaklijn en de wrat naast zijn neus. Dus dit is mijn vadertje, dacht ik. Ik lachte naar hem. Mijn vader lachte terug, zijn sterke tanden bloot. Daarna gaapte ik en deed ik mijn ogen dicht. Geboren worden was best vermoeiend.

‘Ze lachte naar me,’ zei mijn vader.

‘Dat kan niet, schat,’ antwoordde mijn moeder. ‘Baby’s kunnen pas na twee maanden lachen.’

‘Toch lachte ze,’ zei mijn vader. Ik hoorde wel dat zijn Nederlands anders klonk dan dat van mijn moeder. Pas later hoorde ik dat hij in Rusland is geboren.

‘Goed,’ zei mijn moeder, ‘ze lachte. Wat een plezier zullen we met haar hebben.’ Daarna sloot ze haar ogen. Mij baren was blijkbaar ook vermoeiend.

Mijn vader telde mijn vingers. Hij stopte bij tien. Ik opende verbaasd mijn ogen toen mijn vader de roze handdoek voorzichtig opensloeg en ik het plotseling koud kreeg. Mijn vader bekeek mijn voeten en telde mijn

tenen. Weer stopte hij bij tien. Daarna druppelde er warm water uit zijn ogen boven op me. Lang erna leerde ik dat het tranen waren. En dat het niet geeft om ze te laten lopen, want je ogen zijn ervoor gemaakt.

Mijn vader hield daar in het ziekenhuis met één hand mijn beide voeten vast alsof het de duurste sieraden ter wereld waren. Niemand kan zich zijn geboorte en de tijd net erna herinneren. Maar ik wel, door het verhaal van mijn vader. Door zijn ogen.

De verpleegsters vonden mijn vader en mij schattig. Er zijn foto's van ons samen in mijn babyboek. Een grote man met een klein meisje.

MAANDAG

Mijn grote teen is enorm. De teen naast mijn grote teen is bijna net zo groot. Ik weet niet eens hoe die teen heet. Bestaat er wel een naam voor? Die teen daarnaast, de middelste dus, die gemiddeld hoort te zijn, is dan weer veel te klein. Ongeveer de helft van de tenen links, maar wel met een grote nagel, alsof deze teen verwachtte veel groter te worden dan de rest, en op deze manier laat zien: ik ben het er niet mee eens. De teen rechts daarvan, die ik maar mijn ringteen noem, is iets kleiner dan die grotenagelteen. In een gewone voet had die teen best gewoon kunnen zijn, maar bij mijn voet was die teen belachelijk: belachelijk in zijn gewoonheid, naast al die vreemde tenen eromheen. Als laatste de kleine teen, de enige teen die naast de grote een duidelijke naam heeft; die is niet lang en slank zoals mijn andere tenen, maar een kleine dikke knobbel met een dikke harde nagel erop.

‘Kalknagel,’ zegt mijn moeder dan, ‘door je ballet.’

In de zaal draag ik balletschoenen – daar komt die kalknagel niet van – maar de kleedruimtes en douches zijn vies, ook al zie je het niet. Er liggen geen haren of andere viezigheid. Nooit. Maar de nagel van mijn kleine teen bewijst het: er is daar vuil.

Dat ik hier nu zit en naar mijn tenen kijk komt door mijn moeder. Ze heeft me net te veel frisdrank gegeven en dat drink ik bijna nooit. Ik word er misselijk van, en als je misselijk bent, dan werkt afleiding volgens haar. Hoe irritant het ook is dat ze meestal gelijk heeft: het helpt. Afleiding. Vandaar het kijken naar mijn rare tenen. Ze merkt trouwens niets van wat ik doe, want ze leest. Als ze leest dan merkt ze niets; als ze niet leest merkt ze meer, maar niet zoveel als mijn vader.

Mijn vader kan alles. Hij kan enorm goed stoer veters strikken. Niet suf voorovergebogen met kromme rug, nee, hij staat kaarsrecht, doet zijn ene been omhoog, strekt zijn armen en strikt staande heel vlot zijn veters. Vroeger vond ik het bijna toveren. De strik zit ook nog eens heel goed vast. Mijn moeder stopt weleens om haar veters opnieuw te strikken, maar mijn vader niet. Dat is gewoon niet nodig.

Mijn vader kan ook heel goed zijn neus snuiten: één keer in een wegwerpzakdoek en al het snot is uit zijn neus. Hij trompettert er zo hard bij dat iedereen naar hem kijkt en als hij klaar is, dan glimlacht hij al zijn tanden bloot, en iedereen lacht terug. Je wilt dat hij lacht, dat hij blij is. In ieder geval wil ik dat en mijn moeder ook.

Iets anders wat mijn vader heel goed kan, is zichzelf sparen. ‘Je moet je energie altijd bij je houden, Max,’ legt hij dan uit. ‘Je energie is van jou en kun je maar één keer uitgeven, daarna moet je weer nieuwe energie opbouwen. Ik zorg er altijd voor dat mensen mijn energie niet

stelen, dat situaties mijn energie niet stelen. Daarom ben ik zo graag bij jullie. Jullie geven me energie.' Dan lacht hij. Heb ik al gezegd dat alles goed is als mijn vader lacht? Zijn lach is de fijnste lach van alle lachen die er in de hele wereld bestaan.

Hij kan ook ontzettend goed koken: Plov bijvoorbeeld, een Russisch rijstgerecht met vlees en groente. Verder kan hij ook perfect schaken, tafelfootbal spelen en zwemmen. Daarnaast is hij knap, van binnen en van buiten, en de belangrijkste danser van zijn gezelschap. Zijn beroemde, professionele dansgezelschap.

'Zitten jullie nog goed?' Mijn vader steekt zijn hoofd even om de hoek van de wachtruimte. Zijn ogen glimmen, zijn haar staat rechtop.

'Prima!' roepen mijn moeder en ik in koor. Maar hij is alweer verdwenen.

We brengen mijn vader vandaag naar het vliegveld, zoals we regelmatig doen. Soms heel vroeg in de ochtend, soms in de avond, soms in de nacht, en heel af en toe tijdens schooltijd. Mijn vader wil altijd veel te vroeg al op het vliegveld zijn. Daarom wachten mijn moeder en ik al uren in de luxe ruimte vlak bij zijn gate, waar ze koffie en thee en fris inschenken zoveel als we willen. Mijn vader kan nemen wat hij wil: taart, chips, wat voor drinken dan ook, zelfs sterkedrank, al neemt hij dat nooit. Hij mag bij ons zitten, maar hij staat bij de rest van de mensen van zijn dansgezelschap.

Altijd, altijd heeft mijn vader een bijzondere plek, vaker dan anderen en een betere dan die van de anderen, maar bijna nooit maakt hij daar gebruik van. Ik vind dat

best gek, want hij is beter dan de anderen. Hij is hun belangrijkste danser, hun solist. In alle balletten schittert hij en komen de mensen voor hem.

Soms is het een betere kamer of een betere plek in het vliegtuig, maar die neemt hij alleen aan als het echt, echt nodig is. Als hij tijdens een lange vlucht beslist moet slapen, of als hij een blessure heeft. Verder zegt hij altijd: wat er achter de schermen gebeurt, zien de mensen voor de schermen. Als ik achter de schermen onaardig ben tegen mijn mensen, als ik niet met ze samenva, dan zien de mensen dat voor de schermen. Heb ik al gezegd dat mijn vader geweldig is en alles kan?

Vorbereiding is voor hem een belangrijk deel van zijn leven. Allereerst het gewone trainen, het behouden van kracht, van soepelheid en conditie, en dan natuurlijk de voorbereiding op een uitvoering, het trainen van de passen en sprongen, het leren kennen van de choreografie, het wachten tot iedereen alles kan en alles samenva.

Wachten is een ander belangrijk deel van zijn leven: de momenten vóór die waar het er echt om gaat. Hij zegt altijd dat hoe je het op het echte moment doet, bepaald wordt door hoe je die momenten ervoor doorkomt, de wachttijd, die tijd van voorbereiding.

Wachten is niet mijn sterkste kant.